

عنوان مقاله:

تأثیر بقایای گیاهی کلزا بر پایداری عملکرد گندم در سیستم تناوب زراعی این دو محصول

محل انتشار:

سومین کنگره ملی بازیافت و استفاده از منابع آلی تجدید شونده در کشاورزی (سال: 1387)

تعداد صفحات اصل مقاله: 7

نویسنده:

بهرام مجد نصیری - مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان

خلاصه مقاله:

کلزا در میان دانه های روغنی دارای خصوصیات منحصر به فردی می باشد . این گیاه به عنوان تنها گیاه روغنی پائیزه یکساله در بین دانه های روغنی دیگر می تواند در تناوب با غلات پائیزه قرار گیرد . با توجه به ویژگی های غذایی مفید این محصول شاهد افزایش سطح زیر کشت این محصول در داخل کشور هستیم . مطابق بررسی های صورت گرفته استفاده از محصول روغنی کلزا به عنوان یک محصول پائیزه در برنامه تناوب کشت گندم و آیش می تواند علاوه بر افزایش محصول دهی غلات پائیزه مثل گندم موجب تولید یک محصول روغنی نیز بگردد . به منظور بررسی تأثیر بقایای زراعت کلزا بر عملکرد دانه گندم در یک برنامه تناوبی با یکدیگر این مطالعه در ایستگاه تحقیقات کشاورزی کبوتر آباد اصفهان از سال زراعی 1382-83 به مدت 3 سال به اجرا در آمد . تناوب های مورد بررسی مطابق نقشه کاشت ارائه شده از پائیز سال 1382 شروع شده و تا 3 سال آینده ادامه یافت . مطابق الگوی ارائه شده در سال زراعی قبل از انجام این طرح قطعه زمینی به مساحت 6000 متر مربع تحت کشت گندم در آمد . گندم کاشته شده رقم جدید و پرمحصول M-73-18 بود . در سال اول این مطالعه (83-1382) زمین مورد نظر به سه قطعه 2000 متر مربعی تقسیم گردید در سال دوم (84-1383) هر قطعه 2000 مترمربعی به دو قسمت مساوی تقسیم گردید و هر قطعه تحت کشت گندم، کلزا و آیش قرار گرفت . جایگزینی و گردش محصولات مختلف به همراه آیش گذاری طی سه سال به گونه ای انجام گرفت که در سال دوم تناوب های گندم بعد از گندم، کلزا و کلزا بعد از کلزا بعد از کلزا قابل بررسی باشد . همچنین پس از پایان سال سوم تناوب های گندم بعد از آیش ، گندم بعد از گندم، کلزا بعد از کلزا و کلزا بعد از آیش قابل مطالعه گردید . بدین ترتیب پس از پایان انجام طرح در سال سوم تمام حالات ممکن از تناوب های دو محصول کلزا و گندم به همراه آیش دیده شد و بررسی عملکردهای حاصل از هر محصول با همان محصول در شرایطی که کشت سال قبل آن متفاوت است تأثیر تناوب به کار رفته را هویدا ساخت . در آخرین فصل زراعی انجام این مطالعه چهار سیستم تناوبی با یکدیگر قابل مقایسه شدند و نتایج نشان داد که کشت کلزا پس از آیش در حدود 13 درصد نسبت به کاشت متوالی کلزا برتری عملکرد داشت . کشت محصول کلزا در زمین آیش گذاری شده در مقایسه با کشت آن به جای گندم تفاوت معنی داری در عملکرد دانه حاصله نداشت . همچنین کاشت کلزا پس از گندم در حدود 12 درصد نسبت به کشت متوالی آن برتری عملکرد داشت و بالاخره میزان عملکرد گندم در شرایطی که پس از آیش کشت گردد در حدود 12 درصد بیشتر از کشت متوالی گندم بود .

کلمات کلیدی:

بقایای کلزا، پایداری عملکرد، تناوب زراعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/38966>

